

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci **žalobce: Q.F.**, nar. „X“, státní příslušnost: Kosovská republika, trvale bytem Republika Kosovo, M., ul. S., **adresa místa aktuálního pobytu žalobce neznámá**, proti **žalovanému: Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Pražská ul., 530 06 Pardubice, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2015, č. j. KRPE-6548-21/ČJ-2015-170022**,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 24. 1. 2015, č. j. KRPE-6548-21/ČJ-2015-170022, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Soud ustanovuje žalobci, jehož aktuální pobyt není znám, opatrovníka - Leonu Polákovou, advokátku, se sídlem Sladkovského 484, 530 02 Pardubice.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalované rozhodnutí a řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo

Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti:

Žalobce byl kontrolován společně se svou manželkou E.F. a s jejich dvěma nezletilými dětmi (ve věku 4 a 6 let) v rámci pobytové kontroly prováděné hlídkou oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, v kupé mezinárodního vlaku EC 174 Jan Jesenius jedoucího z Maďarské republiky (Budapešť) přes území Slovenské a České republiky do Berlína. Při kontrole žalobce předložil občanský průkaz Kosovské republiky č. ID03093147. **Jiný doklad totožnosti, který by prokazoval oprávněnost vstupu a pobytu na území České republiky žalobce a ani nikdo jiný z jeho rodiny nepředložil. Následnou lustrací v dostupných evidencích Policie ČR bylo zjištěno, že žalobce (a ani nikdo jiný z jeho rodiny) nemá platné vízum a ani jiné platné oprávnění k pobytu na území České republiky. Z jízdního dokladu a z vyjádření žalobce do protokolu bylo zjištěno, že žalobce (a jeho rodina) ilegálně překročil vnější hranice schengenského prostoru a vstoupil na území Maďarska (ze Srbska). Od svého vstupu do států schengenského prostoru nekontaktoval žádné státní úřady např. s žádostí o azyl, o ten měl v úmyslu požádat až ve Spolkové republice Německo. V Budapešti žalobce nastoupil do již zmíněného vlaku EC 174 Jan Jesenius jedoucího přes Berlín až do Hamburku.** Na území České republiky žalobce s rodinou vstoupil na vlakovém hraničním přechodu mezi Českou a Slovenskou republikou Lanžhot-Kúty.

Pobyt žalobce (a jeho rodiny) na území České republiky byl tedy neoprávněný, čehož si byl žalobce plně vědom. V rámci řízení bylo zjištěno, že žalobce (a ani nikdo z jeho rodiny) neměl a nemá na území České republiky jakékoli kulturní, rodinné či sociální vazby, Česká republika byla pouze tranzitní zemí, cílovou zemí byla Spolková republika Německo. Všechny příbuzné má žalobce v zemi původu, vyjma ekonomických důvodů mu není znám žádný závažný důvod, který by mu bránil v případném návratu do vlasti.

Podle § 50a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 326/1999 Sb.“ či „zákon o pobytu cizinců“), vydá policie rozhodnutí o povinnosti opustit území cizinci, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území České republiky a má být předán podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009. V daném případě byla mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky uzavřena dne 2. 7. 2002 dohoda o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích (publ. ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 1/2004 Sb. m. s., dále též „Dohoda“).

Na základě uvedených skutečností byl žalobce (a jeho rodina) správním orgánem zajištěn podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání do Slovenské republiky na základě Dohody, neboť předání žalobce (a jeho rodiny) podle mezinárodní smlouvy nešlo z administrativních a technických důvodů uskutečnit ve

lhůtě do 48 hodin. Doba zajištění byla stanovena na 15 dnů od okamžiku omezení svobody.

Žalovaný se před vydáním rozhodnutí o zajištění zabýval otázkou, zda by žalobci (a jeho rodině) nepostačilo uložit zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců, přičemž dospěl k závěru, že nikoli. Vycházel přitom ze skutečností zjištěných v průběhu řízení, zejména pak z toho, že žalobce se svoji manželkou a dvěma nezletilými dětmi vstoupil na území České republiky neoprávněně, nedisponuje žádnými finančními prostředky pro další pobyt na území České republiky, v České republice a v ostatních státech Evropské unie není příjemcem žádných sociálních dávek, nemůže se spoléhat na finanční pomoc od své rodiny z Kosovské republiky, možnost zajištění si výdělkem legální cestou je u žalobce nulová, přičemž v České republice (ale ani v jiném státě Evropské unie) nemá stále bydliště a nemá zajištěno ani jiné ubytování pro sebe a svou rodinu.

V případě žalobce vydal žalovaný samostatné rozhodnutí o zajištění, nezletilé děti žalobce byly zajištěny druhým rozhodnutím společně s manželkou žalobce, v průběhu řízení však bylo přihlédnuto k tomu, že žalobce a jeho manželka s dětmi tvoří rodinu a v příkazu k zajištění a umístění cizince do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová bylo výslovně uvedeno, že žalobce má být ubytován společně se svou rodinou v části zařízení s mírným režimem.

II.

Žaloba

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 2. 2015 včasnou žalobu (soudu doručena v pátek 6. 2. 2015), v níž namítl, že účastníkem řízení o jeho zajištění měly být jeho nezletilé děti a jeho manželka a že spolu s ním „*měla být posouzena a zohledněna práva rodiny jako celku*“.

Dále žalobce namítl, že žalovaný důkladně neposoudil přiměřenost „*podmínek zajištění*“ ve vztahu k celé rodině a ignoroval zájem rodiny na „*zachování její celistvosti*“. Taktéž nezohlednil potřeby nezletilých dětí vyžadujících zvláštní péči, jakož ani zdravotní stav manželky žalobce.

V neposlední řadě žalovanému žalobce vytknul, že nedostatečným způsobem posoudil možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování.

Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí bez jednání zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je

třeba především vypořádat námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné. Zdůraznil, že řádně odůvodnil své rozhodnutí, podrobně též zdůvodnil, proč nevyužil možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Žalobce i jeho rodinu umístil do zařízení pro zajištění cizinců společně do části s mírným režimem, nedošlo k jejich oddělení a tedy ani k zásahu do jejich práv. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení věci krajským soudem

Předně krajský soud zdůrazňuje, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkouvává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (dispoziční zásada), které je třeba výslovně formulovat v žalobě (§ 71 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006-63, dostupný na www.nssoud.cz).

Dále krajský soud připomíná, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že **na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí** (tento právní názor akceptoval i Nejvyšší správní soud – viz např. bod 15 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 6 Ads 237/2014 – 9). Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. nálezy ze dne 12. 2. 2009, sp. zn.

III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 - 50, bod 17, popř. rozsudky ve věcech 1 Afs 81/2013, 1 Afs 82/2013, 1 As 72/2013, 9 Afs 22/2013, 9 Afs 39/2013, 9 Afs 45/2013, 3 As 80/2013 a řada dalších). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypovídá (srov. např. bod 24. nálezu 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „*Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.*“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

Nelze též zapomínat, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47, a ze dne 30. 6. 2014, č. j. 8 Azs 71/2014 - 49, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

Nyní k jednotlivým žalobním námitkám.

Nejprve je třeba uvést, že rozhodnutí krajského soudu v této věci již je ryze akademické, neboť ještě před předložením správního spisu soudu (6. 2. 2015) byl žalobce (i jeho rodina) ze zajištění (po 7 dnech) propuštěn (dne 2. 2. 2015 v 10.00 hod.) a byl na základě Dohody předán na hraničním přechodu Hodonín – Holíč policejním orgánům Slovenské republiky (list číslo 11 soudního spisu), není tedy již v jurisdikci orgánů veřejné moci České republiky, přičemž místo jeho současného pobytu je neznámé (list číslo 21 soudního spisu). Proto musel soud žalobci ustanovit opatrovníka (§ 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. /výrok III/).

K námitce žalobce, že účastníkem řízení o jeho zajištění měly být jeho nezletilé děti a jeho manželka a že spolu s ním „*měla být posouzena a zohledněna práva rodiny jako celku*“, je třeba uvést, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu může žalobce účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale i na právech procesních. Žalobce se tedy může domoci ochrany jen proti porušení těch vlastních práv, na nichž byl vydaným rozhodnutím sám zkrácen, nikoliv porušení práv jiného subjektu – např. svých dětí či manželky. (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 52/2008 - 92, ze dne 29. 8. 2008, č. j. 5 As 10/2008 - 103, nebo ze dne 19. 8. 2011, č. j. 5 As 58/2011 - 141, všechny dostupné z www.nssoud.cz). Pokud tedy žalobce namítá, že bylo zasaženo do procesních či hmotných práv jeho manželky či jeho dětí, pak taková námitka nemůže být v tomto řízení úspěšná. Sám žalobce dle krajského soudu nebyl postupem žalovaného na svých procesních právech nijak zkrácen, bylo mu poskytnuto veškeré potřebné poučení,

v řízení mu též byl ustanoven tlumočník a žalobce měl možnost svá procesní práva bez omezení realizovat. Žalobce se v průběhu řízení, z něhož vzešlo žalované rozhodnutí, nedomáhal výsledku manželky (jejíž procesní stanovisko bylo nadto shodné se stanoviskem žalobce) či jeho nezletilých dětí (4 a 6 let). V případě jeho dětí je navíc evidentní, že by vzhledem ke svému věku (4, resp. 6 let) nebyly schopny pochopit smysl řízení o zajištění a zjišťovat jejich stanoviska v řízení, jehož smysl nechápou, by bylo iracionální (nadto s ohledem na jejich věk zjevně nevhodné). Pokud jde o práva hmotná, z odůvodnění žalovaného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný při svém rozhodování přihlédl k tomu, že žalobce a jeho manželka s dětmi tvoří rodinu a že byli všichni zajištěni společně. Ostatně v příkazu k zajištění a umístění žalobce do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová žalovaný výslovně uvedl, že žalobce má být ubytován společně se svou rodinou v části zařízení s mírným režimem (viz příkaz ze dne 25. 1. 2015, č. j. KRPE-6548-24/ČJ-2015-170022).

Žalovaným zvolené opatření (zajištění) též nelze považovat za nepřiměřené účelu, pro který bylo nařízeno, ani okolnostem projednávané věci. Žalovaný správně přihlédl k tomu, že žalobce s manželkou a dvěma nezletilými dětmi vstoupil na území České republiky neoprávněně, nedisponoval platným cestovním dokladem, žádnými finančními prostředky pro další pobyt na území České republiky (což potvrdil žalobce i jeho manželka do protokolu), v České republice a v ostatních státech Evropské unie nebyl příjemcem žádných sociálních dávek, nemohl se spoléhat na finanční pomoc od své rodiny z Kosovské republiky, možnost zajištění si výdělku legální cestou byla u žalobce nulová, přičemž v České republice (ale ani v jiném státě Evropské unie) nemá a neměl stále bydliště a neměl zajištěno ani jiné ubytování pro sebe a svou rodinu. Žalobce též nebyl zdravotně pojištěn. Za těchto okolností soudu není zřejmé, jaké konkrétní zvláštní opatření za účelem vycestování měl žalovaný užít. Žalobce, který nebyl s žalovaným schopen komunikovat bez tlumočníka, byl téměř bez prostředků (u žalobce bylo nalezeno 135 EUR, které však byly, jak žalobce sám uvedl, určeny na jídlo pro žalobce a rodinu), on i jeho rodina neměli kde spát, neměli ani prostředky na cestu zpět na Slovensko (potvrdil žalobce i jeho manželka). Žalovaný dle názoru krajského soudu správně rozhodl o jejich umístění do zařízení pro zajištění cizinců, jehož součástí je, jak je soudu známo z úřední činnosti, i zdravotnické středisko (kde mohla být manželka žalobce v případě potřeby ošetřena). Ostatně zařízení pro zajištění cizinců je připraveno na ubytování rodin s dětmi, jsou zde poskytovány i psychologické služby. Klienti zařízení mají (s výjimkou nočního klidu) relativně volný pohyb, mohou využívat sportoviště, kulturní místnost (TV, knihovna, společenské hry) nebo setkání s duchovním (katolické, pravoslavné a muslimské víry). V podrobnostech viz <http://www.suz.cz/>. Z uvedeného je patrné, že žalovaný neužil nepřiměřené opatření a neignoroval zájmy žalobce a jeho rodiny (manželky a nezletilých dětí).

Rozhodnutí žalovaného je též řádně odůvodněno, nelze ho proto hodnotit jako nepřezkoumatelné. Na tomto místě je vhodné připomenout, že účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy. Správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Postrádalo by totiž smysl (a bylo by ryzím formalismem) rušit

rozhodnutí v situaci, kdy je zřejmé, že správní orgán by po odstranění vytýkané vady vydal v dalším řízení rozhodnutí v zásadě shodné. Taktéž nelze přehlížet okolnosti, za nich je napadené rozhodnutí vydáváno – správní orgány mají pouze omezené množství času na vydání rozhodnutí a mají k dispozici pouze omezené množství informací o cizinci, a proto nelze na odůvodnění takového individuálního správního aktu klást přemrštěné požadavky.

Lze tedy uzavřít, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a mezinárodním právem, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a bylo též způsobem odpovídajícím povaze a okolnostem věci odůvodněno.

V.

Závěr a náklady řízení

Lze tedy uzavřít, že ani jedna ze základních žalobních námitek není důvodná. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců /nadto účastníci s rozhodnutím věci bez jednání souhlasili/) zamítl (výrok I).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), jelikož však žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 17. února 2015

Aleš Korejtko v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová